

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisni naj se pošilja uredništvu lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lestnik konsorcij: „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 31-20
Za pol leta 15-60
Za tri mesece 7-80
za nedeljsko izdajo za celo leto 6-20
za pol leta 3-00

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 5 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vna. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vna. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mail oglas po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštneprilagodni račun št. 41.652.

2. Dunaja.

(Od našega posebnega poročevalca.)

MINISTRSTVO 24 ČLANOV.

Resnost ali fantazija?

9. julija 1917.

Danes je med časnikarji in poslanci živahno razpravljanje o članku v praških „Narodnih listih“, ki govori v imenu nek-kih dobro poučenih krogov o ožjem ministrstvu 10 članov in o širšem 24 članov. — To ministrstvo naj bi stopilo v življenje takoj po odgoditvi poletnega zasedanja. Poleg sedanjega minist. predsednika bi bili v ožjem ministrstvu še 4 Nemci, 2 Čehi, 2 Poljaki in 1 Jugoslovjan. — V širšem ministrstvu pa bi bili še: 5 Nemci, 3 Čehi, 2 Poljaki, 1 Jugoslovjan, 1 Rumun, 1 Italijan, 1 Rusin, vsi iz poslanske zbornice. — Ožji ministrski svet bi se bavil edino le z resortnimi vprašanji; vsa narodnostna, jezikovna in politična vprašanja pa bi spadala v širši min. svet. — Naloga teh 14 ministrov bi bila pred vsem tla, da bi bili posredovalci med parlamentarnimi strankami in med narodi v državi na eni strani, vlado in krono na drugi.

Za nas Jugoslovane je zanimivo to, da bi mogel biti resortni minister Slovenec, krajani pa Hrvat in narobe. — In imenujejo se tudi že imena, ne da imenovanj, moške le kaj slutijo o tem. Umeje se, da teh kombinacij danes še ne morem objavljati.

Naravno je, da je tako daleč segajoča vest zbudila upravičeno presenečenje in uganjaje: jeli na nič kaj realne podlage ali je le fantazija. Mnogi so se takoj izrekli za — poslednje.

Toda kmalu so prišli glasovi: saj to ni nič novega, s to veliko idejo (čeprav ne v tolikem obsegu) se je bavil že padli min. predsednik grof Clam Martinic, — in pa: v merodajnih krogih hočejo na vsak način, da bi se čim prej pričelo s konkretnim delom za ustavne načrte in za ureditve jezikovnih in narodnostnih razmer. — A tako nalogo bi moglo izvršiti edino le predlagano veliko ministrstvo, v katerem bi bili primerno zastopani vsi avstrijski narodi.

V dopisu o državnem svetu sem tokrat mogel šele namigniti, da je prišel to misel min. predsednik iz Laksenbura po avdienci pri obeh cesarjih. Drugi dan so tuk. listi že mogli trdit, da je bil to nalog k rone.

Tudi o tej bombi, ki se je razpočila v „N. L.“, trdi tu nekateri politiki, da ima visoko zaslonbo in je njen namen ta, spraviti jo v razgovor. Po rezultatih, ki bi se pokazali na vseh straneh, bi potem šele sodili, ali morejo stopiti v javnost s tako resiti vprašanja o bodoči vladi in bojočem sistemu.

Vredno bi bilo morda še pripomniti, da se tu smatra v nekaterih krogih tudi ta načrt za posledice sestanka obeh cesarjev v Laksenburi. Kriza na Nemškem ima brez dvoma velik vpliv na razvoj naših domačih političnih in parlamentarnih odnosov. Tam silijo velike spremembe v ospredje. Poleg skorajšnjega odstopa državne kancelarja, ki je prorokoval boj na življenje in smrt med Germanstvom in Slovanstvom, se šepeče v tuk. krogih tudi o možnosti odstopa jako visokih oseb, ki so svetovnemu miru v napotje. Vsi preveč osunjeni in okrvljeni možje naj bi se umaknili novim veličanem, ki imajo še čiste roke — in z njimi bo mogoč dogovor o svetovnem miru in novem položaju med narodi cele Evrope. — V Avstriji že imamo celo vrsto novih činiteljev na odgovornih in merodajnih mestih. — potrebujejo le še močne vlade, ki bi slonela na zaupanju večine avstrijskih narodov.

Tudi iz večerjavne avdiencije posl. Dobnerja pri cesarju se čuje, da je veljala v prvi vrsti ustavni reformi, katero naj bi izvedla parlamentarna vlada. — Popoldanski „Freundenblatt“ dostavlja, da bi moral stari tak vladni tuji že izkušeni parlamentarec na čelu.

O velikem ministrstvu 24 članov pravi „Freundenblatt“ le toliko, da v nemških krogih ničesar ne vedo o tem, kdo je v

ozadju za to vestjo. Nič več! In vendar morajo tam vedeti, kdo tiči za tem grmom. O tem se list seveda ne izjavlja.

„Neue Fr. Presse“ pravi, da nemški krogi nič ne vedo o takem načrtu. Saj tudi o državnem svetu niso ničesar vedeli —

V Jugoslovanskem klubu ni še prav nič znano o resnosti take kombinacije. Sicer pa je ostalo čez nedeljo le malo poslancev na Dunaju.

Za odpravo izjemnega stanja na Štajerskem. Posl. dr. Benkovič, dr. Korošec in tovariši so podali danes obširno utemeljeno interpelacijo proti izjemnemu stanju na Štajerskem. Ker je ta dežela pač že jako oddaljena od vojnih dogodkov, zahtevalo, da se to izjemno stanje takoj odpravi.

Poslanska zbornica.

DUNAJ, 10. (Kor.) Predsednik dr. Gross je naznanil, da je podelil posl. Klobuču enomesečen dopust.

Poročevalec dr. Freissler je poročal o sklepih odseka za vojno gospodarstvo glede pooblastitvenega zakona in izjavil, da je častna dolžnost zbornice, da odpravi navedbe § 14 in vzpostavi ustavno razmerje. V kratkem bo treba zahtevati energične odredbe v vprašanju premoga in oblačil. Prosi končno za sprejem predloge. (Odobranje.)

Min. pred. dr. Seidler: Gotovo ne bi bilo umestno, ako bi ob tej priliki razpravljali o tisočletnem vprašanju, ali se zamoremo preskrbi z blagom poprej približati zasebno-gospodarskim potem in ali bo bodoči prehod v mirovno gospodarstvo bolj prepojen s skupno-gospodarskimi elementi, kakor narodno-gospodarsko pred vojno. Opozarjam le, da se nahajamo od pričetka vojne v stanju izoliranosti in da se radi tega, kakor v drugih državah, niso smeli opustiti odredbe, ki naj bi omogočile izhajanje z obstoječim. O takojšnji krenitvi s te poti sploh ne more biti govora. Pač pa se vlada popolnoma strinja z vojno-gospodarskim odsekom v naznanju, da se nove vojno-gospodarske odredbe ne smejo več izdati potem § 14. Istotako vlada tudi nima nič proti temu, da se na podlagi cesarske navedbe z dne 10. oktobra 1914 že izdane navedbe predlože parlamentu in na njegovo zahtevo razveljavijo. V ostalem priznava vlada umestnost predloženega zakonskega načrta. (Živahno odobravanje.)

Posl. Vanek je tekom nadaljevanja debate o vojno-gospodarskem pooblastitvenem zakonu izjavil, da bo njegov klub s pridržkom nekaterih izpraznjenih predlogov glasoval za predlog. Posl. Bauchinger je naglašal, da votum krščanskih socialcev ne pomeni zaupnice. Govornik je protestiral proti centralam in zahteval, da se jih kolikor mogoče hitro odpravi.

Posl. Jarc je predlagal dodatni predlog k § 1, glasom katerega naj se vladi dovoljena polnomoč omeji na dobo 4 mesecev, dalje izpremembo k § 3, ki zavzuje vlado, da poroča koncem vsakega meseca zbornici o odredbah, izdanih na podlagi zakona. Škoda, ki jo je povzročila vojna vsemu kmetijskemu stanu, bo treba popraviti z velikopotezno agrarnim prijazno zakonodajo. V prehodnem gospodarstvu bo povzdiga produkcije igrala najvažnejšo vlogo. V splošno agrarno reformo, ki naj se uvede po vojni, morajo spadati: Izvedba agrarnih operacij v svrhu novega formiranja kmetijskih obratov, ureditev zavarovalništva, reforme v kolonizaciji in svrhu ustvaritve primernih velikih kmetijskih obratov z razlastitvijo veleposvestva, ki ni izvršilo svojih dolžnosti, kar se tiče prehranjevanja države. Jugoslovani, ta državi zvesti in delovni narod, je trdno prepričan, da bo zamoget pri preurejanju države sodelovali kot svobodni narod med svobodnimi narodi. (Živahno odobravanje pri Jugoslovanih.)

Voditelj poljedelskega ministrstva dr. Ertl je z ozirom na želje in pritožbe kme-

tovalcev izjavil, da smatra kmetijstvo in gospodarsko produkcijo v okviru vsega gospodarskega življenja kot najvažnejši temelj, katerega zvesta gojitelj omogočuje ohranitev produkcijskega dela cele države. Vedno težje postaja delo onih preostalih, ki imajo svoje na bojišču, delo žen, otrok in starčev, ki delajo naravnost čudeže. Kljub vsem težkočam kmetovalci vztrajajo in izpolnjujejo svojo dolžnost. Kar se tiče vojno-gospodarskih odredb, je gotovo, da je marsikaj v praksi prekruto in da se je, morda dosego včasih tudi ravno nasprotno od nameravane. Toda v tretjem vojnem letu ne moremo z enim skokom preiti v nasprotno načelo. Treba je predvsem, da se trdote in zla, ki so s pokazala, izgladijo. Glede izvajanja poslancev Maixnerja in Jarca je govornik izjavil, da bo storil vse potrebno.

Nato sta govorila še poslanca Prašek in Cingr, nakar je bila debata zaključena. Po govorih generalnih govornikov je predsednik naznanil, da je posl. Maixner umaknil svoj manjšinski predlog, da naj se zakon izroči zopet odseku. Poročevalec dr. Freissler je prosil, naj zbornica odkloni vse izpremenjavalne predloge in sprejme predlog, kakor jo prelaga odsek. Pri glasovanju je bil zakon v obliki, kakor jo je sestavil odsek, sprejet z dodatnim predlogom poljskega poslanca viteza Moraczewskega k § 1, glasom katerega se morajo odredbe vseh vrst izdati šele potem, ko se izrazi o njih v to svrhu izvoljeni posebni odsek zbornice. Ostali izpremenjavalni predlogi so bili odklonjeni in sprejet zakon v tretjem čitanju.

Nato je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja v četrtek, 12. t. m., z dnevnim redom. Učiteljska službena pragmatika in poročilo begunskega odseka o zakoniti ureditvi državne begunske oskrbe.

Ministrski svet.

DUNAJ, 9. (Kor.) Danes popoldne se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. Seidlerja daljši ministrski svet.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 10. (Kor.) Uradno se razglašajo: 10. julija 1917.

Vzhodno bojišče. — Pri armadi nadvojvode Jožeta Živahneje poizvedovalno in topovsko delovanje. Pri Stanislavu so se vselej večeraj zjutraj ponovni boji mas. Zvezne čete so odbile več napadov, vendar so bile proti večeru pred naraščajočim pritiskom sovražnih mas umaknjene za doljno Lukavico. Sovražnik ponovi ni pritiskal za nami. Severno Dnestro so bili Rusi precej mirni. Naše napadne čete so delovale uspešno. Med galisno mejo in Vzhodnim jezerom je na več krajih topovski boj zopet oživel.

Italijansko in jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno. Načelnik generalnega štaba:

NEMSKO.

BEROLIN, 10. (Kor.) Veliki glavni stan, 10. julija 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: V Flandriji je bil topovski boj ob obali, pri Ypernu in vzhodno Wytschaete silnejši, kakor zadnje dni. Sunk angleške pehote jugozapadno Hollebecka je bil odbit. Tudi severovzhodno Messinesa, pri Lensu in Fresnoy in severozapadno St. Quentin so se vršili izvidni boji. — Armada nemškega cesarjeviča: Ob Cheminu des Dames je ožen zvečer naraščal. Ponoči so bili delni napadi Francozov južno Courtezon in jugovzhodno Cerny odbiti. — Armada vojvode Albrehta: Nobenih posebnih dogodkov.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Pri Rigi, Dvinsku in Smorgonu se je bojno delovanje povečalo. Pri Böhmovi armadi so bili Rusi med Stripo in Dujestrom precej nedelavni. Podvzeta naših napadnih čet so nam na več točkah prinesla dobiček na ujetnikih

Ko je nekikrat Pavlina izrazila svoje začudenje, da se toliko časa mudi pri očetu, je Colard smehljaje se odgovoril: — Bojim se, da vaš gospod papa še vedno ni ozdravljen svoje potovanjske strasti.

— Pa vendar ne misli zopet potovati kam? — je vzkliknila Pavlina prestrašeno.

— O, nikakor ne, kajti čuti se v vaši bližini tako srečnega, da nikakor ne misli več na tako abotnost. Toda ker ravno sam noče več v svet, ga zelo veseli, da vsaj v spominu potuje po vseh onih deželah, ki jih je prepotoval v resnici.

— No, in?

— Vsak večer mu moram čitati knjige, ki jih je prinesel cel kup s seboj. Potem posluša s tako pažljivostjo, da ne zaspi po več ur.

Pomirjena vlad te izjave, se Pavlina potem ni več brigala za to, da je Colard zvečer toliko časa ostajal pri njenem očetu.

in plenu. Koncem bojev, ki so se razvili včeraj severo-zapadno Stanislava, so bile umaknjene naše čete za doljni tok Lukavice. V območju drugih armad nobenih večjih bojnih dejanj.

Macedonska fronta. — Položaj je neizpremenjen.

Meseca junija je bil uspeh bojev proti sovražnim zračnim silam dober. Naši naprosotniki so izgubili 220 letal in 33 privzernih balonov. Naše izgube znašajo 58 letal in 3 privzernih balone.

Prvi generalni kvartirnoistorski pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 9. (Kor.) Generalni štab poroča: Macedonska fronta: Na Crveni steni in Dobrempolju živahen topovski ožen. V kolu Černe, pri Paralovu, je eden naših napadnih oddelkov prodrl v italijanski strelski jarek in privedel ujetnik 61. italijanskega polka. Pri Ormanliju smo razgnali z ognjem angleški konješki oddelček. Na ostali fronti pičo bojno delovanje. Pri Petriču je bilo sestreljeno eno angleško letalo. Kapitan Odvier je bil ujet. — Rumunska fronta: Zapadno Mahmudije so se sovražni oddelki na več točkah poizkušali približati našemu bregu, a so bili pregnani. Zapadno Tulceje pehotni ožen.

TURSKO.

CARIGRAD, 9. (Kor.) Iz glavnega štana se poroča: Na levem odseku kavkaške fronte razven običajnega patrolnega delovanja na več točkah živahnejši topovski ožen. — Na sinajski fronti ste bili dne 8. t. m. sestreljeni dve sovražni letali. Posameznosti manjkajo.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 9. (Kor.) Wolffov urad poroča: Eden naših podvodnikov je v Atlantskem morju uničil zopet 31.500 ton. Med potopljenimi ladjami je tudi oborožena angleška pomožna vojna ladja „Sylvia“, ki je hotela prepeljati zadnji ameriški podvodnik v Evropo. Za podvodnik določeni povečnik je bil ubit.

Politična kriza v Nemčiji.

Kronski svet v Berlinu.

BEROLIN, 9. (Kor.) Wolffov urad poroča: Popoldne se je vršila pod predsedstvom cesarja v palači državnega kancelarja seja kronskega sveta, ki so se je razven pruskim državnim ministrom udeležili tudi državni tajniki državnega urada.

BEROLIN, 10. (Kor.) Kako poroča „Vossische Zeitung“, je bil pri večerajšnjem kronskem svetu navzoč tudi pruski prehranjevalni komisar Michaelis, ki ga imenujejo kot naslednika dr. Helffericha ali celo državnega kancelarja.

Bavarski poslanik v avdienci.

MONAKOVO, 9. (Kor.) Potrjuje se, da je bil bavarski poslanik grof Lerchenfeld v nedeljo sprejet od cesarja v avdienci, na kateri se je razpravljalo o splošnem političnem in vojaškem položaju.

Plenum rajstaga odgođen na Sredo.

BEROLIN, 9. (Kor.) Plenum državnega zbora je bil po kratki razpravi socialistične interpelacije odgođen na sredo. Na dnevnem redu te seje se nahaja debata o vprašanju vnanje in notranje politike in pa vojno-kreditna predloga.

Nac. liberalci odklonili nameravani sklep glede vojnih ciljev.

BEROLIN, 9. (Kor.) Kako se govori, so narodni liberalci na strankni konferenci odklonili nameravani sklep glede vojnih ciljev. Sedaj so se vršila interfrakcijska posvetovanja, da se najde kaka druga oblika sklepa, ki bo zadovoljil tudi narodne liberalce. Kakor se govori, se bo še danes vršila seja pruskega državnega ministrstva, ki bo razpravljala o nameravanih izpremembah v pruskem ministrstvu.

Glasilo centrumašev o zadnjih dogodkih v rajstagu.

BEROLIN, 9. (Kor.) Organ centra „Germania“ objavlja o zadnjih dogodkih v rajstagu iz parlamentarnih krogov sledeče važno poročilo: V proračunski komisiji je nastopil posl. Erzberger z akcijo, ki stremi za tem, da naj se rajstaj izrazi glede vojnih ciljev. Ta akcija je zamišljena kot ponovno priznanje vojnega programa z dne 4. avgusta 1914, glasom katerega Nemčija ne stremi po zmagi iz osvajaželjnosti, ampak hoče le braniti svobodo in samostojnost in teritorialno posestno stanje. V tej izjavi je bila dalje baje izražena okoliščina, da je Nemčija prejšle pripravljena skleniti sporazummi mir, odklanja pa vse načrte, ki streme po gospodarski zapor in sovražstvu med narodi po vojni. Dokler bo sovražnik odklanjal tak mir, bo nadaljeval nemški narod vojno z nezlomljivo silo. Centrum je že prejel sklenil, da bo podpiral akcijo Erzbergerja. Poročilo pravi dalje: Akcija ima namen, da se pokaže inozemstvu, da izraža nemški narod potom na demokraciji voljni pravici izvoljenega parlamenta jasno svojo voljo glede politike vojnih ciljev. Da se spravi ta ideja do veljave, je

potrebno, da prizna tudi vlada to stališče. Manifestacija pa bi uveljavila svojo popolno upoštevanje le tedaj, ako se nemški narod udeleži potom svojih parlamentarnih zastopnikov vlade, vsled česar se pripravljaja ustanovitev koalicijskega ministrstva, v katerega vstopijo vodilni parlamentarci vseh strank. Dalje se mora cesarjeva velikonočna poslanica takoj izpolniti, pa tri državna tajništva. Pozicijo kancelarja je treba smatrati kot trdno, ker niti centrumu niti socialistom ne gre za samo izpremembo oseb.

Načrti vlade glede rešitve krize.

BEROLIN, 10. (Kor.) Kakor se govori, je vlada pripravljena prepušiti novim možem pet ministrskih mest v Prusiji, v rajhu pa tri državna tajništva. Pozicijo kancelarja je treba smatrati kot trdno, ker niti centrumu niti socialistom ne gre za samo izpremembo oseb.

Konference pri cesarju.

BEROLIN, 10. (Kor.) Cesar Viljem je poslušal danes poročila državnega kancelarja, ministra za notranje stvari in načelnika civilnega kabineta.

Razne politične vesti.

Revizija avstrijske ustave. Praski „Narodni Listy“ objavljajo v nedeljski številki naslednje poročilo z Dunaja: Namerava se sedanjí začasni kabinet takoj po odhodu poslancev na poletne počitnice zameniti z definitivnim kabinetom in ne čakati do jeseni. Ta definitivni kabinet bo številno zelo močan in bo imel dva dela. Sedanjí voditelji posameznih resortov se umaknejo pravim resortnim ministrom, katerih bo devet. Teh devet resortov se razdeli tako, da bi pripadla Čehom dva, kolikor so jih imeli za časa grofa Stürgkha, Poljakom dva, Slovincem eden, Nemcem štiri. To bi bili možje, ki niso člani poslanske zbornice, nekaj pa bi jih bilo članov gosposke zbornice. K temu je trju kabineta, ki bi ga tvorili ministrski predsednik — priporoča se, da bi sedanjí začasni načelnik vlade postal tudi načelnik definitivne vlade — in devet resortnih ministrov, bi se priplopiše še 14 ministrov, ki bi bili vsi člani gosposke zbornice (? — prav bo pač „poslanske“; češki original se glasi: „vesmjes člemu snjemovny panské“, kar pa je nesmisel glede na sledeče podrobnosti) trije Čehi (eden iz kraljevstva, drugi iz mejne grofovine, tretji socialni demokrat), dva Poljaki (eden narodnjak, drugi socialni demokrat), eden Italijan, eden Rumun, eden Jugoslovjan (če bi bil jugoslovanski resortni minister Slovenec, bi bil iz poslanske zbornice vzet Hrvat, narobe pa Slovenec), ostali pa Nemci, ki bi se razdelili tako, da bi bil eden iz sudetskih, drugi iz alpskih dežel, tretji pa socialni demokrat. (Čuño, da se nikjer ne imenujejo Ukrajinci, niti med resortnimi ministri, niti med ministri brez listnice. Med 24 bi torej imeli Nemci ministrskega predsednika in 9 ministrov, Slovani brez Malorusov 11, Lahi 1, Rumuni 1, nad tri milijone stečoji Malorusi pa nobenega ministra!) Ministrski sveti bi bili dvojni. Bavili bi se sapa z resortnimi stvarmi brez vsake barve in brez vsakega narodnega, jezikovnega in političnega pomena in to bi bili ožji ministrski sveti, katerih bi se udeleževalo samo 10 ministrov. Kedar bi pa šlo za stvari narodnega, jezikovnega ali političnega značaja, pa bi se sestajal cel 24članski zbor. Največ bi pa bilo na tem, da bi ta kabinet sprejel važno nalogo, da solidarno, nemudoma in z vnuemo poizkusi resno reformno ustave, spojeno z ureditvijo narodnih vprašanj v kraljevstvu Češkem, v Galiciji in na jugu Avstrije. Ta 24članski kabinet, zlasti njegovih 14 članov poslanske zbornice, bi izdelal popolne elaborate, ki bi se predložili kot podlaga za posvetovanje ustavnega odseka poslanske zbornice, ki bi se ne privzel za člana nikogar drugega, temveč bi samo po posebnem tozadevnem sklepu poklical k posvetovanju strokovnjake iz proforskih in učeniških krogov. Stiranjsteri poslanci-ministri bi bili poleg tega posredovalci med posameznimi narodnostnimi strankami v zbornicah in med posameznimi narodi v državi na eni in med vlado in krono na drugi strani. Poročevalec „N. L.“ pripominja, da se mu je na viru, kjer so mu dali na razpolago te načrte, zagotavljalo, da žele politični krogi, da bi se z ene strani kmalu prešlo od začasne do definitivne vlade, ker je edno definitivna vlada sposobna za izvršitev pozitivnih priprav za izpremembo ustave in jezikovne uredbe, z druge strani pa da bi se kar najprej začelo konkretno delo za ustavne načrte in ureditev jezikovnih razmer. — Koliko je resnice na teh načrtih za bodočnost, ne moremo presojati; vsekakor pa smo prepričani, da v kratkem izreče Jugoslovanski klub svoje

PODLISTEK

Milijonar, ki je izgini!

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.

— Stoj! — je vzkliknil, — sedaj je ravno pravi čas, da stopim k de Lozerilu, da se takole tepo spregovorim z njim, po tristo tolarjev za minuto, kot mi je ponudil zadnjič na sedišču.

Nato je Hanibar pohitel na vrt in od tam skozi mala vrata k doktorju Gardie, pri katerem je stanoval de Lozeril, kot je rekel, pričakuječ popolnega okrevanja.

Brichetov značaj se je v resnici popolnoma izpremenil. Prav čisto nič ni bilo opaziti na njem one bojazljive milobe, ki je skoraj do svojih šestdesetih let čepel med akti v odvetniški pisarni. Dočim mu je ostala dobrovoljna vnanost, si je pridobil sedaj krepko voljo, ki se je sedaj večkrat zalesketala v drugače tako

plašnih njegovih očeh. Omršavel je pač precej, a videti je bilo, da mu je to le koristilo, kajti samo zdravje ga je bilo.

Kdor ga je videl tako naravnost pomiljenega, je moral misliti, da je pač preveč skromen, da na podlagi svoje starosti posveča Avrori samo očetovsko ljubezen.

Vendar je Brichet živel popolnoma kot stari, ki se na večer svojega življenja ne zanima za drugo kot za svojo telesno nego. Očividno je imel največji užitek v jedi in spanju. Vstajal je precej pozno in jedel je obilno. Dočim prej ni bil hud jedec, je bil sedaj pravcati požeruh, a se je vendar vedno sam zaradi tega norčeval napram Pavlini, ki je začudeno gledala, tako so izginjale jedi z njegovega krožnika.

Po večerji je Brichet vedno nežno poljubil Avroro in Pavlino na čelo in šel spat. Spemljal ga je vedno Colard, ki ga je tudi stlačil. Ali Colard je ostal pri njem potem vedno še po tri ali štiri ure.

mnenje o stvari, in njegovo mnenje bo merodajno tudi za nas.

Vladna kriza v Nemčiji. Kakor vse kaže, se je kancelarju pl. Bethmann-Hollwegu posrečilo za sedaj, da se je izognil padcu, vendar pa poudarja nemško časopisje, da se mu je posrečilo to le za kratke čas, kajti nemški narod zahteva jasnosti in hoče vedeti, čemu naj nosi vse vojne žrtve in v kak namen naj vzdrži do konca. Značilna je v tem pogledu izjava govornika nacionalnoliberalne stranke v saksoskem deželnem zboru. Ta stranka je nastala v boju za zedinjenje Nemčije in se je vedno izkazovala kot najzvestejša opora monarhije; sedaj pa je izjavil govornik te stranke, da „vojaki ne tvegajo svojega življenja samo iz zvestobe do vladarja, temveč da njihova ljubezen do domovine velja narodu, čigar člani so.“ Ta izjava s take strani je velepomembna za stvari, ki se razvijajo sedaj v Nemčiji.

Nemški Nationalverband in notranji politični položaj. Z Dunaja se poroča 9. t. m.: Načelnstvo nemškega Nationalverbanda se je danes podrobno posvetovalo o predlogih glede sestave ustavne komisije in soglasno izreklo mnenje, da naj se vztraja na že zavzetem stališču. Govorice, ki so se pojavile v javnosti o parlamentarizaciji kabineta, ki naj bi se izvršila v najkrajšem času, so se označale za neutemeljene. Končno se je naložilo načelniku, da naj izrecno izjavi v jutrišnji konferenci načelnikov strank, da zbornica ne sme na običajne politične počitnice, temveč da je treba vztrajati na tem, da bodo dalje delovali najvažnejši odseki, da se bo zbornica od časa do časa mogla baviti s poročili teh odsekov.

Aprovizacijske stvari.

GOVEJE MESO.

Jutri, v četrtek, 12. t. m., se bo prodajalo goveje meso proti izkaznici za živila in proti izročitvi izkaznice št. 1, serije I-IV. Na vsako izkaznico se bo moglo dobiti 1/2 kg mesa. — Prodaja se prične ob 6 jutraj v naslednjih mesnicah:

Smigaglia, Barkovlje 41, Bin, Rofan 9, Callin, ul. Boroevici 18, Concilia, ul. Vincenzo Bellini 1, Pellis, ul. Cecilia de Rittmeyer 9, Paronitto, P. Caserna 6, Benedetti, ul. nadvojvode Josipa 8, Stanislawsky, ul. S. Spiridione 10, Borgnolo, ul. Lazzaretto vecchio 52, Rivolt, ul. Massimiliana 8, Vosak, ul. Ceneria 6, Rocchelli, P. Piccola 2, (za magistratom), Rodella, ul. Beccherie 11, Polacco, ul. Beccherie 47 (samo za žide), Fabbro, ul. Marije Terezije 43, Simonetta, ul. delle Legua 4, Nicchetto, ul. Torrente 39, Polacco, ul. Torrente 30, Lenarduzzi, ul. Amalia 23, Godina, ul. Farneto 747, Mornig, ul. Acquedotto 13, Pangoni, ul. Giulia 18, Vattovatz, ul. Giulia 17, Ottonischer, ul. Molingrande 11, Illicher, Barriera vecchia 8, Stern, ul. Barriera vecchia 31, Cossich, ul. Ugo Foscolo 2, Saffaro, ul. Istituto 28, Benedetti, ul. Piccardi 28, Jenko, ul. Rigutti 5, Krassnig, ul. Bosco 2, Cooperative Operaie, ul. S. Marco, Rizzian, ul. dell' Istria 76, Rizzian, ul. dell' Istria 1, Godina, Skedenj 50, Gatznig, Skedenj 138.

CENA:

Prednji deli s priklado po K 672 kg, zadnji deli s priklado po K 784 kg.

KONJSKO MESO.

Danes in jutri se bo prodajalo konjsko meso v naslednjih mesnicah:

Zerovnik, ul. Mura 7, Visintini, ul. Tesa 1, Vidmar, ul. Industria 5, Urlich, ul. Tesa 8, Fabbri, ul. Boroevici 7, Guanin, ul. Cavana 8, Bergamasco, ul. Pane 8, Enei, ul. Ugo Foscolo 24, Enei, ul. Molingrande 12, Guanin, ul. Farneto 1, Lisiak, ul. Industria 8, Bonettini, ul. Media 34, Solino, ul. Castaldi 3, Rossi, ul. Farneto 3, Nordio, ul. Montorsino 7, Tedeschi, ul. Molin a vapore, Battistella, ul. Solitario 22, Pontoni, ul. Fontana 22.

Cena: po K 360 kg.

VINO.

Gostilničarji in krčmarji, ki so pri zadnjem razdeljevanju dobili vino od aprovizacijske komisije, so vabljani, da od jutri, 12. t. m., naprej do četrta, 19. t. m., pridejo po pripadajočo jim količino vina (to je isto količino, kakor so jo prejeli zadnjič) in sicer v hangar št. 41, kjer ga bo tudi plačati. — Kot dokaz, da gostilničarji, oziroma krčmarji obrat še zmerom posluje, si bo oskrbeti tozadevno potrdilo pristojnega policijskega komisarja.

Cene:

Prodajne cene belega in črnega vina se za sedanjo razdelitev določajo naslednje:

Znotraj užitinskega pasu:
Cena grosistov za gostilne in krčme po K 420 liter;
Cena grosistov za domačo porabo po K 428 liter;
Cena grosistov za vino v steklenicah po K 440;
Cena zadrug za vino v steklenicah po K 440;
Cena vinotočev za prodajo čez ulico po K 460 liter;
Cena gostilen, krčm in vinotočev za točenje v lastnih lokalih po K 460 liter;
Cena za hotele in restavracije po K 480 liter.

Izven užitinskega pasu:
Cena za gostilne in krčme po K 452 liter.

Te cene so se določile na podlagi gradacije, s katero se je ugotovilo pri belem vinu 10/3 stopinje, pri črnem vinu pa 10/25 stopinje.

PROSIMO RABLJENEGA PEILA IN KRP ZA NAŠE UBOGE RANJENCE. — ODDA NAJ SE V „NARODNI DOM“

Domače vesti.

Razpust občinskega zastopa. C. kr. namestništvo je razpustilo občinski zastop občine Dol-Otlica (politični okraj Goriska okolica) ter je v sporazumu z goriskim deželnim odborom poverilo začasno vodstvo občinskih poslov poselniku Francu Krapežu v Dohu.

Informacijski urad organizacije oskrbnih vojniških sirot bo v smislu sklepa predstojništva tekem poletnih mesecev samo enkrat na teden odprt za stranke in sicer vsak petek od 4 pop. do 7 zvečer.

Predstojništvo obenem ponovno pozivlja vojniške vdove in sirote, ki bi hotele prevzeti izdelovanje perila, da se zglase čim prej, ker se potrebuje še zmerom večje število šivlj.

Zdravniška spravevala o zdravih očeh, ki se zahtevajo pri sprejemu v šole, bodo izstavljali vsi okrajni zdravniki in sicer za revne učence brezplačno, za premožnejše pa proti običajni pristojbini. Razen tega bo šolska zdravniška sekcija mestne fizikata vsak dan, izjemši sobote, nedelje in praznike, od 12 op. do 1 pop. preiskovala šolske učence, ki se zglašajo v tem uradu (ulica Cavana št. 19 I.) ter jim bo brezplačno izstavljala spravevala.

Razstava za varstvo dojenčev. Prejeli smo: Zanimiva in v visoki meri poučna je razstava, ki jo je centralni državni zavod za materinsko in dojenjsko oskrbovanje otvoril v prostorih društva „Austria“ v ulici S. S. Martiri. Izvorne umetniške reprodukcije v vosku glavnih boleznih novorojenčev služijo v pouk materam, poučujoč jih, naj se o pravem času zatečejo po nasvet zdravnika in kako naj zdravijo dojenca. Vsi predmeti, ki služijo v zdravje in oskrbovanje dojenca (gojenje kože, kopelji, perilo), so predloženi v lepih modelih, ki bodo širili v širokih krogih našega prebivalstva poznavanje hranjenja in higijene otroka. Z ozirom na veliko važnost te sedanje razstave se je zato nadejati velikega obiska. Matere, zaročnice, babice, zasebne institucije naj ne opuste obiska te razstave, sosebno še z ozirom na malenkostno vstopnino (40 vinarjev).

Okrajna blagajna je že dala lep izgled, nakupivši neko število vstopnic za svoje zavarovance. Za korporacije je cena 20 vinarjev, za nad 30 oseb 10 vin. Pridrujemo si za pozneje podrobnejši opis razstave.

Refekcijskemu odboru v blagohotno upoštevanje. Ako je bila katera izmed brodelnih vojniških naprav in akcij zares srečna ter vse pohvale vredna, je gotovo ona za razdeljevanje hrane revnim otrokom-šolarjem. Veliko, zelo veliko je bilo prej otrok, ki niso imeli sploh nikakega ali pa zelo malo in revno kosilo. Naravno: Matere so danes glede hrane na tako težavem stališču, da je joji. Nič in nikjer ni dobiti ničesar, ali pa le za take cene, katere premore samo malo, ki je denarno najbolj založen. Mnogo je tudi mater, ki morajo na čelo, da si kaj pridobijo in prislužno, drugače in brez takega priložnosti bi ne mogle nakupiti niti aprovizacijske malenkosti, ter nimajo časa niti česa skuhati za kosilo. Ti in še mnogo drugih vzrokov je, da so morali ubogi otroci trpeti glad. Hvala torej vsem onim, ki so se usmili revnih otročičev ter poskrbeli, da se je uresničila ideja razdeljevanja hrane. Kajti odrasel človek zna in razumeva okoliščine in tudi potrpi, otrokom pa tega ni lahko, da nemogoče umeti. Samo nekaj nam je na srcu, kar bodi tu omenjeno in za kar prosimo odbor, da vzame to blagohotno na znanje in ukrene čim prej potrebno. Mnogo je namreč še otrok, ki ne smejo k razdeljevanju kosila, ker se niso javili svojočasno za to, in to otrok najrevnejših slojev. Res, povsod je treba reda. Ali v današnjih razmerah vidimo vedno in povsod izjeme. Saj drugače tudi ni mogoče. Zakaj se niso priglasili? Mnogo je vzrokov. Nekateri, recimo, niso bili onih dni v šoli radi boleznih itd., drugi niso razumeli, osobito otroci slovenskih in italijanskih staršev, ki zahajajo v nemško državno ljudsko šolo in niso zatorej doma nič povedali o tem. Zopet drugi so pozabili. Je tudi takih, ki takrat niso potrebovali podpor, danes pa so v največji bedi bodi iz tega ali onega vzroka. Vsaka mati pa tudi nima časa, da bi vsaki dan in še natančno čitala časopise in ukrenila vse. Naravno je torej, da revnice marsikaj pozabijo, ko so skoraj napol zmešane samih skrbi, premišljevanja in večnega bežanja, čakanja, tekanja itd. Prosimo torej slavni odbor v imenu teh revnih sestradanih otročičev, ki niso deležni te dobrote, ker se niso pravočasno vpisali, naj se jim usmili in pripusti čim prej h kosilu. Ako že ni mogoče vseh brez izjeme, pa vsaj one revnejše slojeve, katerih starši se zamorejo izkazati z rdečo prečrtano izkaznico.

Zrelostni izpiti na c. kr. pomorski akademiji v Trstu. Končnim izpitom v III. tehničnem tečaju, ki so se vršili 9. in 10. julija, se je podvržlo 8 kandidatov. Z odliko je napravil izpit Rihard Matel, zakonitim zahtevam pa so zadostili: Bruno Agostinis, Miroslav pl. Ivanišević, Milan Ivaničič, Niko Petronič, Emil Renčel, Iv. Scamperle in Karel Retzbach.

S Proseka. Dovršuje se tekoče šolsko leto na vseh šolah, pri nas na Proseku. Kontovlju je bilo zadnje zaključeno že 15. julija 1915. I. Torej ste minili že čeli dve šolski leti, da nima naša štiristo broječa mladina pouka. Akoprav smo v okrožju vojniških operacij, in vendar vsaka vasica našega tržaškega ozemlja svoja šola, v kateri je deležen naraščaj izobrazbe in vzgoje, ki izpolnjujeta človeka; kje torej naj se mladina izobrazbi, če ne ravno v šoli? Za svojo univerzo jo imajo, njo spoštujejo vaščani in zanjo se brigajo. In mi? Kako mar je tudi nam šola, toda vsa naša briga je bila doslej zaman! Ni dovolj, da trpimo vsled vladajočega težkega časa vsestranski, tako da nam beda leze skozi vsa okna v hiše in se strehe takorekoč rušijo nad nami, je bržkone po mnenju gotovih oblasti nekako še potrebno, da nas vrhu vsega zla še muči skrb zaradi vzgoje naše mladosti, za katero se ne moremo pri najboljši volji brigati več. Zato si dovoljujemo do kompetentne oblasti javno staviti vprašanje glede vzpostavitve naše skupne šole! Prej letom so se nekateri naših mož z g. vaškim načelnikom vrlo zavzeli za našo šolo; celo tozadevna komisija je došla pregledovat zasebne prostore, ki naj bi za silo nadomestili naše šolske poslopje — dve leti že pretvorjeno v vojno bolnišnico. In ta šolska zadeva je menda še nerešena za spala spanje pravičnega. Nestrpno se zgražajoči zaman ugrabljemo po vzroku zavlačevanja rešitve našega šolskega vprašanja. Potrpeljivost nas je davno že minila in zato pravimo naravnost: škandal je ta brezobzirnost, oziroma brežvestnost naših oblasti napram naši vasi, pravcati pastorki v tem pogledu! — Kako dolgo pa se misli še odlašati z vzpostavitvijo našega zlasti v tem veleremskem času neobhodno potrebnega šolskega zavoda? Ne dolgo tega smo brali velepomembno izjavo našega presvetlega vladarja o šoli napram poslancu-učitelju: Da bi se šolski pouk brez prekinitve vršil, je bistven javni interes. Izdane so bile tudi tozadevne naredbe. Poleg nadaljevanja pouka je glavno vzgojno delovanje, ki ga mora šola razviti, da izravna nedostatek očetovske avtoritete. Končno bi svetovali pristojnim oblastim, če že ni mogla imenovana komisija tedaj dobiti primernih prostorov, naj se še tekom nastopnih počitnic zgradi vsaj za silo potoku odgovarjajoča baraka, kamor bi neizrečeno rajši pošiljali svoje najdražje, nego da se nam potepa in izpirja v naši odtodnosti, ko moramo ostali s trebuhom za kruhom. Z vsjo pravico torej zahtevamo odločno: vrnite nam vendar že našo šolo, katere je naša deca edina na vsem Tržaškem in neumljivega razloga oropana — če celi dve leti, prav tako odločno pa tudi odklanjamo prisiljene bergle, ki se za poizkušnjo vsiljujejo našim revnim, zapostavljenim otrokom!

Vremu možu v slovo. Od Sv. Ivana nam pišejo: V nedeljo se je poslovil od nas Svetoivančanov naš priljubljeni kapelan, gospod Virgilij Šček. Res, ne spominjamo se, da bi se bili kdaj na tako genljiv način poslavljali od svojega dušnega pastirja, genljiv, pravim, ker je prišlo to vsem prav od srca! Bil je vsem priljubljen, velikim, malim, izobražencem in preprostim ljudem. In naši malčki. Za koliko lepih nauk, zgledov, požrtvovalnosti mu morajo biti hvaležni! Kako jih je znal z lepo, včasih resno, včasih šaljivo besedo pridobiti zase, in sledili so mu prav radi, po dobrih poteh, na katere jih je navedel. Vsakega, še tako majhnega otročka je nagovoril, pa naj ga je srečal kjerkoli, za vsakega je imel prijazno besedo, povsod je poprašal, svetoval in pomagal, kjer je le mogel. Da, pomagal! Suknjo bi bil slekel, da bi s tem koristil svojemu bližnjemu. Našim vojakom, ki so bili na raznih bojiščih in v ujetništvu, je pisal v vseh mogočih jezikih. In ravno radi svojega velikega znanja — kolikor vem — nas je moral zapustiti, in oditi v novo župnijo. Vsi ga bomo pogrešali, saj kdor je prišel k njemu in potreboval njegove pomoči, ni prišel zastoni. In poleg vseh teh vrtilj in je dičila kristalno čista ljubezen do naše domovine, do našega lepega slovenskega jezika! „Če si Slovenec, ostani tak, bodi značajan“, to je bilo njegovo geslo. Poleg njega bomo pogrešali še vso njegovo čislano rodino. Sestri gospodični Frida in Mária, obe prežeti z istim duhom, ste pomagali vsakokrat pri vseh naših narodnih prireditvah. Prva, izvrstna glasbenica, je vodila večkrat naš zbor, druga pa je s svojim srebrno-čistim glasom pomagala do lepšega uspeha. Vsej vrli rodini želimo vse najboljše v novem domu (pri sv. Antonu starem) in jo le prosimo, da ji ostanemo tudi mi Svetoivančani in tako lepem spominu, kot ostanemo oni nam, v naših hvaležnih srcih.

Je li to prav? Pod tem naslovom smo prejeli: V svojem ter v imenu vseh staršev, ki pošiljajo svoje otroke v CM šolo k Sv. Jakobu, hočem sporočiti naslednje: Društvo, ki se je ustanovilo za to, da oskrbuje vsem šolskim otrokom oziroma učencem in učenkam vseh narodnosti in ver, ako se priglasijo za to, obedi, je tudi v šoli CMD v ul. Giulijani uredilo vse in

daje mnogim našim otrokom precej dober obed, za kar smo vsi prizadeti hvaležni. Ne zdi se nam pa prav, da so se nastavile kot postrežnice osebe, ki ne poznajo niti besede našega jezika. Ne vse, a ogromna večina strežnic ne razume slovenski! Gospod dr. Puecher, ki menda urejuje te zadeve, bi bil lahko imel toliko obzira do nas in naših otrok, da bi bil preskrbel postrežnice, zmožne tudi slovenskega jezika. Ne 20 do 30, ampak tudi 2000 do 3000 jih najde; samo dobre volje treba. Dekleta, ki strežijo otrokom, se vedejo dostojno, a za nas ni vseeno, kako se našim malim govori. Je velko malih, ki ne znajo besedice laški, in ko jih kaj vprašajo v laškem jeziku, si ne vedo pomagati, in to na slovenski šoli! Upam, da bodo te vrstice zadostovale, da se stvar uredi, kakor je treba in kakor je — naravno! — Oče.

Zaplenjeni kruh. S Katinare nam pišejo: V „Edinosti“ je pred daljšim časom nekdo vpraševal, kam gre oni kruh, ki se zapleni kmetičem in drugim ljudem iz okolice, če ga hočejo odnesti preko mestne meje. Nekoliko pojasnila bi mogel podati v tem vprašanju oni, ki bi odgovorili natančno na vprašanje, ki je na jeziku vsem Katinarcem, namreč, kako to, da naj ima vse, po finančni straži na Katinari zaplenjeni kruh le višji komisar c. kr. finančne straže, gospod Grantsch? Saj ima ta gospod menda vendar tudi izkaznico za kruh, kot vsaka druga oseba v Trstu, in bi moral naravnost trgovati s kruhom, da bi se ga iznebil, kajti pojosti ga sam ne more toliko, ne daruje ga tudi ne drugim, in mi Katinarci tudi še nismo opazili, da bi se zaplenjeni kruh uradno odpravil kam. Ker nam gre zelo trda za kruh, se obračamo na slavno aprovizacijsko komisijo s prošnjo, da bi ukrenila tako, da bi se zaplenjeni kruh prodajal javno na licu mesta in sicer pod enakimi pogoji privatnim in uradnim osebam. Izkupilek pa naj bi šel v dobrodelne namene, n. pr. vdovam in sirotam po padlih Tržačanih. Kruha siro potrebni vsi, ne pa samo eden, in mislimo, da bi bilo pravično, ako bi se stvar uredila tako.

Letovišča za revne dijake. Zbor tržaških mornariških skavtov je zapolnil akcijo, ki ji je namen, da se omogoči gotovemu številu revnih srednješolskih dijakov, da nekaj časa svojih poletnih počitnic prežive v kakem obanorskem letovišču. Uvedli so bili podobno akcijo že lansko leto, pa se takrat radi nepredvidljivih zaprek — predvsem radi boleznih, ki so izbruhle v izbranih letoviščih — žal ni mogla izvesti ter so se darovi, ki so bili nabrani v ta namen, vrnili darovalcem. Letos pa so dani vsi predpogoji za to, da se izvede ta velekoristna akcija, ter apelira zato vodstvo tržaških mornariških skavtov na vse prijatelje učeče se mladine, da bi blagovolili s primernimi denarnimi prispevki omogočiti uresničenje te človekoljubne namere.

Pisma v Ameriko. Tvrška Rommel & Co. v Baselu (Švica) nam piše, da dobiva večkrat pisma iz Kranjske, Primorske in Stajerske od ljudi, kateri imajo svoje v Ameriki, s prošnjo, da bi pisma odpravila v Ameriko. Tvrška Rommel & Co. je rada pripravljena brezplačno prejemati pisma in jih odpravljati v Ameriko, samo vsakemu pismu naj se prilepi ena za poštnino 4 poštni odgovorilni listki po 25 vinarjev (Postamtswortschelne fürs Ausland). Naslov prejemnika v Ameriki mora biti natančno pisan, ravno tako tudi naslov odposilatelja. Naslov: Rommel & Co. Basel (Švica), Heumattstrasse 10.

Mestna zastavljavnica. V četrtek, 12. t. m., se bodo od 9½ pop. do 1 pop. in od 3½ do 6 pop. prodajale na javni dražbi dragocenosti, zastavljene meseca majnika leta 1915. na svetlomodro listke serije št. 137 in sicer od št. 231.801 do št. 233.300.

MALI OGLASI.

se računajo po 4 stot. beselo. Mestno tiskano beselo se računa enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

liše se mizarskega učenca Dobner, Via S. Antonio 7. 121

silvilja za kranje oblete in perila se išče. — Ponudbe pod „St. 77“ na Inser. odd. Edinosti. A 7

Fotografski aparat 9x12 z vsemi potrebnimi priborom kupim ceneje vrste. Ponudbe: Godič, Lager, Spital 30, Knitelfeld. 876

Kupuje se čunje po 80 v. kg. bele po K 120, konjavežina po K 650. Zaloga: Rafaelo, ul. Beccherie 9. 1222

Ustanovljeno l. 1893. Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom dovoljuje članom posojila proti poroštvo, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali proti zagnanim na službene prejemke.

Vrata se posojila v 7½, 15 ali 22½ letih v osehkih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih. Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrežuje po 4½%. Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.348 40 K. — Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 K.

Pet nadstropna hiša v sredini mesta se proda za K 110.000. — Hiša ima v pritličju gostilno s petimi uhoji, veliko skladišče in zaloga vina. Naslov pove Inser. odd. Edinosti. A 9

Autoriziran nemški otroški vrtec l. Canova 12 u. z velikim vrtom os ane odprt čez počitnice 1220

Sode železne, lesene, oljve, pet-oljve, ben- cine in mineralnega cija kupuje Kurst S. Stefontane 1 1218

Žaklje vsako vrsto kupuje Jakob Margon. Via Solitario 21 (pri mestni bolnišnici) 1175

Kupim vinski stiskalnice (preso) v dobrem stanu. Naslov pove Ins. odd. Edinosti pod St. 3075. 3075

Ženski nizki čevlji od št. 34 do 40 se prodajo. Perojevič, Trst, ul. Lazzaretto vecchio št. 30, III. vr. 13. 1215

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeu v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407

Diplomirana učiteljica podučuje z gotovim uspehom po najhitreji in najlažji metodi otroke in odrasle (gospo, gospodične in gospe) nemško in slovensko na svojem domu po zmerani ceni. Informacije od 1-8. Ulica Obizzo 27 III. n. II. stopnice zadaj na dvorišču vr. 8 A 1

Hotel in restavracija METROPOLE

Trst, ulica S. Nicolò 22. Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio 5 (lastno poslopije)

Kapital in rezerva K 13.200.000. — FILJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9. Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opalija Split, Sibenik, Zadar.

VLOGE NA KNJIZICE 3 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzigaja. Rentni davek plačuje banka svojega Obrestovanje vlog na tekočem in žirantnu po dogovoru - Akreditivni čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne, delnice, srečke itd. — VALUTE IN DEVIZE PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE DEPOSITS PROMISE. — Prodaja srečk razreda loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzu izgubi, revizija zbiranja srečk i. t. d. brezplačno. Stavni kredit, remours krediti, Borna naročila. — Inkaso.

MENJALNICA. — — — ESKOMT MENIC. Telefon: 1463, 1793 in 2076.

Uradno ura: od 9 do 1 popoldne. Bzjojavi: JADRANSKA

Emilia Ceregato Trst Campo S. Giacomo 2

Priporoča cenjen. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin

Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi malitveniki v slov. jeziku.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák

v Trstu, ul. Poste vecchio 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorci.

Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje.

— Tvrška ustanovljena leta 1878. — FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Campanile št. 19.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSJOJILA DAJE za vključbo 5 1/2 % na menice po 6 1/2 %

na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE

sprjemajo od vsakega, če tudi ni ud in jih obrežuje po 4 %

Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Rentni davek plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po eni kroni. — ODDAJA DOMA E NABIRALNIKE) HRANILNE POSUJE.)

registrovana zadruga z omejenim poroštvo TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnicah.

Poslno hranilnični račun 16.004. — TELEFON št. 952 ima varnostno celico (safe deposit) za shranbo vrednostnih listov, dokumentov in raznih drugih vrednot, popojenoma verno proti ulomu in požaru, urejeno po najvišjem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.

STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON.

Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak daljavo ali uradila urah